

Na temelju članka 11. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru („Narodne Novine“ br. 78/15, 102/19) i članka 51. Statuta Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, ravnatelj Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije, donosi:

ETIČKI KODEKS DOMA ZDRAVLJA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

Etičkim kodeksom Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije (u dalnjem tekstu: Etički kodeks) uređuju se pravila ponašanja radnika i etička načela na temelju kojih isti postupaju prilikom obavljanja posla.

Radnici Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije (u dalnjem tekstu: Dom zdravlja) dužni su pridržavati se odredbi ovog Etičkog kodeksa kao i osobe koje nisu radnici Doma zdravlja, a sudjeluju u njegovom radu ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba izravno može povezati sa Domom zdravlja.

Radnici su dužni u radu poštivati temeljna ljudska prava, dostojanstvo, privatnost i autonomiju pojedinca.

Dužnost im je poticati etičko ponašanje pacijenata, suradnika i kolega.

Radnici i pacijenti dužni su poštivati nacionalnu, vjersku, rasnu, kulturnu, socijalnu i svaku drugu različitost u svrhu razvoja tolerancije i pozitivnih odnosa.

Primjenjivost Etičkog kodeksa

Članak 2.

Sadržaj Etičkog kodeksa odnosi se na profesionalnu djelatnost Doma zdravlja kojeg su se dužne pridržavati sve osobe koje na bilo koji način sudjeluju u radu Doma zdravlja.

Članak 3.

Prilikom pružanja zdravstvenih i nezdravstvenih usluga obvezno je poštivati načela etike.

Članak 4.

Pri pružanju zdravstvenih i nezdravstvenih usluga u kontaktu s pacijentima, stručnjacima i građanima radnici su dužni koristiti jezik, termine i razinu komunikacije koje su razumljivi korisniku usluga.

Članak 5.

Radnici u svom radu trebaju poštovati i primjenjivati zakonske propise i akte, primjenjivati i provoditi najviše stručne, poslovne i etičke standarde i norme i na taj način osigurati zakonitost u radu i poslovanju.

Članak 6.

Radnici uredno i u skladu s važećim propisima pohranjuju dokumentaciju o vlastitom profesionalnom radu i medicinsku dokumentaciju pacijenata s ciljem olakšavanja kasnijeg rada sebi, drugim kolegama, korisnicima i pacijentima, s ciljem olakšanja vlastitog uvida u rezultate rada te zadovoljavanja propisa zakona i Ustanove.

Dužni su poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja, poštovati obrazovne ciljeve, strategije i standarde ustanove.

Čuvanje tajnosti podataka

Članak 7.

Radnici su dužni poduzimati mjere opreza zaštite podataka propisane Zakonom o provedbi Opće Uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine broj: 42/18.) i Uredbom 2016/679 EZ o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka.

Članak 8.

Svi radnici, korisnici i druge zainteresirane osobe za rad Doma zdravlja bit će upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa i pravilima ponašanja.

Radnici, korisnici i druge zainteresirane osobe dužni su u obavljanju svojih poslova pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

Načelo mirnog uživanja prava

Članak 9.

Svakom radniku mora se osigurati uživanje svih ljudskih prava te poštovanje prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske kao i zakonskim i podzakonskim propisima.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 10.

Svi pacijenti kao i svi radnici međusobno trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet, dostojanstvo i privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 11.

Svaki radnik treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uzneviranje ili iskorištanje.

Radnici ne smiju zlouporabiti svoj autoritet.

Osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnoga obavljanja radnih obaveza.

Načelo profesionalnosti

Članak 12.

Od radnika se očekuje da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema pacijentima, kolegama i ostalim suradnicima.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 13.

Radnici su obvezni poštivati zakonske i podzakonske propise kao i akte i pravne postupke koji se tiču njihovih obveza.

Radnici su posebno dužni poštivati opće akte Doma zdravlja, radne i ugovorne obveze, obveze radnog mjesta kao i naloge nadređenih osoba.

Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjena načela ovog Etičkoga kodeksa radnici rješavaju na način da se obrate za pomoć povjereniku za etiku.

Načelo uvažavanja

Članak 14.

Poštivanje osobnosti pacijenata, kolega i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orientaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost.

Kriteriji vrednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Načelo zabrane uz nemiravanja

Članak 15.

Obveza je radnika svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno ozračje.

Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost.

Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin kojim se ponižava ili vrijeđa druga osoba, osobno dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvaliteta života te osobe.

Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje.

Spolno uznemiravanje je specifičan oblik uznemiravanja koji uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orientaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljiva i uz nemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.

Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio radnik, pacijent, pratnja ili treća osoba treba prijaviti nadležnoj instituciji.

Načelo objektivnosti

Članak 16.

Svi trebaju težiti objektivnosti.

Radnici ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i na objektivnost u radu.

III. ETIČKA PRAVILA PRILIKOM PRUŽANJA ZDRAVSTVENIH USLUGA I OBAVLJANJA OSTALIH RADNIH ZADATAKA

Načelo profesionalnosti

Članak 17.

Od radnika se očekuje odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavanje svih obveza u radu.

U svojem radu u obvezi su primjenjivati načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijalog i toleranciju.

Obveza poštivanja kriterija stručnosti i izvrsnosti, te u skladu s time stalno stručno usavršavanje unutar izabranog profesionalnog područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste.

Treba održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima, težeći povećanju dobrobiti pacijenata te smanjivanju gubitaka uvijek kada je to moguće.

Od svih radnika se očekuje da djeluju u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje i u djelatnostima koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama odnosno niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Doma zdravlja.

Poštivanje prava pacijenata

Članak 18.

Svim pacijentima jamči se opće i jednako pravno na kvalitetnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu primjerenu zdravstvenom stanju, sukladno opće prihvaćenim stručnim standardima i Etičkim načelima u najboljem interesu pacijenata uz poštivanje njegovih osobnih stavova, sukladno Zakonu o zaštiti prava pacijenata.

Povjerljivost

Članak 19.

Dom zdravlja potiče transparentnost i povjerljivost kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze zaposlenih trebaju biti precizni, jasni i dostupni.

Izbjegavanje sukoba interesa

Članak 20.

Radnici trebaju izbjegavati sukobe interesa (npr. primanje darova i sl.).

Nedopustiv je svaki oblik nepotizma.

Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Svi zaposleni koji raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti, trebaju štiti tajnost takvih podataka sukladno propisima.

Sigurnost

Članak 21.

Održavamo sigurno okruženje za pacijente, posjetitelje, radnike, liječnike i druge osobe. su dužni:

1. poštivati obveze prijavljivanja svih nesigurnih i neželjenih događaja koji mogu ugroziti pacijente, posjetitelje ili druge radnike
2. pravilno postupati s medicinskim otpadom i opasnim materijalnom - odmah izvijestiti nadređene ako primijete moguću nezgodu koja uključuje medicinski otpad ili opasni materijal i poduzeti hitnu radnju kako bi se spriječila šteta,
3. pridržavati se stroge zabrane konzumiranja alkohola i opijata na radnom mjestu
4. voditi sigurnu pohranu svih lijekova te odmah obavijestiti nadređene u slučaju nestanka lijekova
5. pridržavati se zakonskih propisa i internih akata.

Dom zdravlja trajno poboljšava uvjete rada za svoje radnike i educira ih u zdravstvenim i sigurnosnim politikama i mjerama.

Korištenje ljudi u znanstvenom istraživanju

Članak 22.

Nije dopušteno istraživanje koje može rezultirati nerazboritim rizikom ili fizičkim i psihičkim povredama pacijenata.

U Domu zdravlja zabranjeno je provoditi znanstvena istraživanja na ljudima.

Prava i dostojanstvo svih koji sudjeluju kao ispitanici i drugi sudionici u znanstvenom istraživanju treba na odgovarajući način štititi.

Zaštita i korištenje informacija

Članak 23.

Radnici su dužni elektronički komunikacijski sustav, uključujući računala, e-mail, Internet, Intranet, softvere, telekomunikacije, bežične uređaje i druge informacijske sustave svakodnevno koristiti te ih pravilno koristiti prvenstveno za radne zadatke.

Zabranjeno je korištenje tehnologije za slanje uvredljivih, diskriminirajućih ili uz nemiravajućih poruka.

Zabranjeno je svoje ID-ove ili lozinke otkrivati neovlaštenim osobama.

Javno nastupanje

Članak 24.

U svim oblicima javnih nastupa i djelovanja u kojima predstavlja Dom zdravlja, radnik ne smije nastupati bez suglasnosti poslodavca. U javnim nastupima radni je dužan zastupati stav Doma zdravlja u skladu s propisima, dobivenim ovlastima, stručnim znanjem i Etičkim kodeksom uz odobrenje ravnatelja.

Pri iznošenju stavova Doma zdravlja i osobnih stavova, radnik je dužan paziti na ugled Doma zdravlja i osobni ugled.

Članak 25.

Radnici su dužni postupati sukladno propisima i ugovornim obvezama vezanima uz postupanje s uputnicama, pravilne ispostave računa i naplate zdravstvenih usluga od korisnika koji su u obvezi platiti korištenje zdravstvenih usluga.

IV. POVJERENIK ZA ETIKU

Članak 26.

Ravnatelj, drugi radnici, pacijenti i druge zainteresirane osobe mogu se obratiti povjereniku za etiku i ukazati na ponašanje radnika i drugih osoba koje su protivne odredbama ovoga Etičkoga kodeksa.

Povjerenika za etiku imenuje ravnatelj odlukom. Povjerenik za etiku može imati zamjenika.

Povjerenik za etiku prati primjenu Etičkog kodeksa, promiče etičko ponašanje u međusobnim odnosima radnika te odnosima radnika prema pacijentima, zaprima pritužbe zaposlenika i pacijenata na neetičko ponašanje i postupanje radnika, provodi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe, te vodi evidenciju o zaprimljenim pritužbama.

Povjerenik za etiku ne može zbog obavljanja svoje dužnosti biti pozvan na odgovornost niti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge radnike

Povjerenik za etiku može Etičkom povjerenstvu podnijeti pritužbu na neetično ponašanje drugih radnika prema povjereniku za etiku.

Etičko povjerenstvo dužno je u roku 60 dana od dana primitka pritužbe dostaviti odgovor na pritužbu etičkom povjereniku i o tome izvjestiti ravnatelja.

Podnošenje i rješavanje pritužbi

Članak 27.

Ravnatelj, drugi radnici, pacijenti i druge osobe mogu povjereniku za etiku podnijeti pritužbu na ponašanje radnika za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa.

Pritužba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti pisanim putem ili putem elektroničke pošte povjereniku za etiku.

Povjerenik za etiku provodi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe te priprema izvješće ravnatelju o provedenom postupku.

Povjerenik za etiku dužan je u roku od 30 dana od dana primitka pritužbe provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe te pripremiti odgovor podnositelju pritužbe, kojeg dostavlja ravnatelju.

Povjerenik za etiku dužan je provesti postupak ispitivanja osnovanosti pritužbe i na temelju anonimne pritužbe.

U postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe, povjerenik za etiku zatražit će pisano izjavu radnika na kojeg se odnosi pritužba, izjave drugih radnika koji imaju neposredna saznanja o sadržaju pritužbe, izvješća nadležnih tijela u slučaju sumnje na moguća kaznena djela, te poduzeti i druge radnje potrebne za utvrđenje činjeničnog stanja.

O provedenom postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe povjerenik za etiku dužan je podnijeti pisano izvješće ravnatelju te pripremiti prijedlog odgovora podnositelju pritužbe.

U slučaju dvojbe o tome predstavlja li neko ponašanje povredu Etičkog kodeksa, povjerenik za etiku zatražit će mišljenje Etičkog povjerenstva.

Način postupanja prema zaposlenicima na temelju rezultata postupka ispitivanja osnovanosti pritužbe

Članak 28.

Ukoliko povjerenik za etiku u postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe na temelju prikupljenih dokaza ocijeni da su navodi iz pritužbe osnovani, u izvještu ravnatelju predložiti će poduzimanje odgovarajućih postupaka i radnji.

Na temelju dostavljenog izvješća povjerenika za etiku, ravnatelj može, ovisno o vrsti i težini povrede, pokrenuti postupak zbog povrede službene ili radne dužnosti ili pisanim putem upozoriti radnika na neetično postupanje i potrebu pridržavanja odredbi Etičkog kodeksa.

Ravnatelj je dužan dati odgovor podnositelju pritužbe u roku od 60 dana od dana zaprimanja pritužbe te ga izvijestiti o poduzetim radnjama.

Podnositelj pritužbe ima pravo podnijeti pritužbu Etičkom povjerenstvu u roku od 30 dana od dana isteka roka za davanje odgovora na pritužbu, odnosno od dana primitka odgovora na pritužbu u slučaju kada nije zadovoljan odgovorom.

Pritužba na neetično ponašanje povjerenika za etiku

Članak 29.

Pritužbu na neetično ponašanje povjerenika za etiku ravnatelj dužan je u roku od 15 dana od dana primitka proslijediti Etičkom povjerenstvu.

Etičko povjerenstvo dužno je u roku od 60 dana od dana primitka pritužbe dostaviti odgovor na pritužbu podnositelju pritužbe i o tome izvijestiti ravnatelja.

Ukoliko ravnatelj na temelju dostavljenog izvješća Etičkog povjerenstva o provedenom postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe ocijeni da je povjerenik za etiku počinio povredu Etičkog kodeksa, postupit će u skladu s odredbom članka 28. stavka 2. Etičkog kodeksa.

V. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 30.

Ravnatelj ili po njemu ovlaštena osoba, dužan je sve radnike upoznati s odredbama ovoga Etičkog kodeksa.

VI. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 31.

Ovaj Etički kodeks objavit će se na oglasnoj ploči kao i na web stranici Doma zdravlja. Etički kodeks mora poznавати svaki radnik Doma zdravlja.

VII. STUPANJE NA SNAGU

Članak 32.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 510-07/25-02/92
Ur.broj: 2181-149-1-25-1
Split, 25. srpnja 2025.

Ravnatelj: 
prim. Marko Rađa, dr.med.spec.
